

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2025 r.
poz. 274, 1006,
1176, 1191, 1216,
1301.

U S T A W A

z dnia 24 września 2010 r.

o ewidencji ludności

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady i sposób prowadzenia ewidencji ludności w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zakres i zasady rejestracji danych gromadzonych w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności i w rejestrach mieszkańców;
- 3) zasady i tryb nadawania numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności;
- 4) zasady wykonywania obowiązku meldunkowego przez obywateli polskich i cudzoziemców;
- 5) zasady udostępniania danych z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności oraz rejestrów, o których mowa w pkt 2;
- 6) zasady i tryb zastrzegania i cofania zastrzeżenia numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności;
- 7) zasady i sposób prowadzenia rejestru zastrzeżeń numerów Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności;
- 8) zasady i tryb udostępniania danych z rejestru zastrzeżeń numerów Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności.

Art. 2. Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjnoprawny osób fizycznych.

Art. 3. Ewidencję ludności prowadzi się w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, który stanowi rejestr PESEL, oraz w rejestrach mieszkańców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym.

Art. 4. Organy gminy wykonują zadania określone w ustawie jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 5. 1. Wojewoda jest organem wyższego stopnia w stosunku do organów gmin wydających rozstrzygnięcia administracyjne na podstawie ustawy.

2. Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością organów gmin w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością wojewody w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie.

4. Sprawowanie nadzoru, o którym mowa w ust. 3, polega na:

- 1) przeprowadzaniu kontroli, w tym na badaniu:
 - a) prawidłowości prowadzonych przez wojewodę postępowań administracyjnych,
 - b) terminowości załatwiania spraw z zakresu spraw określonych w ustawie;
- 2) kształtowaniu jednolitej polityki w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie i kontroli wykonywania ustalonych sposobów postępowania.

5. Kontrola, o której mowa w ust. 4 pkt 1, jest wykonywana na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Rozdział 2

Zakres i zasady rejestracji danych w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców

Art. 6. 1. Rejestr PESEL jest centralnym zbiorem danych, o których mowa w art. 8, prowadzonym w systemie teleinformatycznym.

2. Utrzymanie i rozwój rejestru PESEL, w celu realizacji zadań określonych w ustawie, zapewnia minister właściwy do spraw informatyzacji, w tym:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do rejestru PESEL;
- 2) zapewnia integralność danych w rejestrze PESEL;

- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym rejestr PESEL jest prowadzony, dla podmiotów przetwarzających dane w tym rejestrze;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym rejestr PESEL jest prowadzony;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 6) określa zasady zgłaszania naruszenia ochrony danych osobowych;
- 7) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych rejestru PESEL;
- 8) zapewnia poprawność danych przetwarzanych w rejestrze PESEL.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek ministra właściwego do spraw informatyzacji może uczestniczyć w realizacji zadań związanych z rozwojem rejestru PESEL oraz zapewnieniem poprawności danych w tym rejestrze.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zapewnia funkcjonowanie wydzielonej sieci umożliwiającej dostęp do rejestru PESEL organom, o których mowa w ust. 7, z wyłączeniem konsulów.

5. Minister właściwy do spraw zagranicznych zapewnia funkcjonowanie wydzielonej sieci umożliwiającej konsulom dostęp do rejestru PESEL.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁾).

7. W celu realizacji zadań określonych w ustawie organ gminy, kierownik urzędu stanu cywilnego, organy paszportowe, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji posiadają dostęp do rejestru.

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

Art. 6a. 1. Rejestr mieszkańców jest prowadzony zgodnie z właściwością miejscową przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zwanego dalej „organem gminy”.

2. Utrzymanie i rozwój rejestru mieszkańców zapewnia organ właściwy do jego prowadzenia, który w zakresie tego rejestru podejmuje działania wskazane w art. 6 ust. 2.

Art. 7. 1. W rejestrze PESEL gromadzone są dane:

- 1) obywateli polskich zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) obywateli polskich zamieszkujących poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w związku z ubieganiem się o polski dokument tożsamości;
- 3) cudzoziemców zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 4) (uchylony)

2. W rejestrze PESEL mogą być gromadzone dane osób obowiązanych na podstawie odrębnych przepisów do posiadania numeru PESEL.

3. W rejestrze mieszkańców gromadzone są dane osób, o których mowa w ust. 1 i 2, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy.

Art. 8. W rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców gromadzone są następujące dane:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imiona i nazwiska rodowe rodziców;
- 3a) numery PESEL rodziców, jeżeli zostały im nadane;
- 4) data urodzenia;
- 5) miejsce urodzenia;
- 6) kraj urodzenia;
- 7) stan cywilny;
- 8) oznaczenie aktu urodzenia i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony;
- 9) płeć;
- 10) numer PESEL;
- 11) obywatelstwo albo status bezpaństwowca;

- 12) imię i nazwisko rodowe oraz numer PESEL małżonka, jeżeli został mu nadany;
- 13) data zawarcia związku małżeńskiego, oznaczenie aktu małżeństwa i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony, data rozwiązania związku małżeńskiego, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który ustalił nieistnienie małżeństwa, sygnatura akt i oznaczenie sądu, który unieważnił małżeństwo, data zgonu małżonka albo data znalezienia jego zwłok, oznaczenie jego aktu zgonu i urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony;
- 14) adres i data zameldowania na pobyt stały;
- 15) kraj miejsca zamieszkania;
- 16) kraj poprzedniego miejsca zamieszkania;
- 17) data wymeldowania z miejsca pobytu stałego;
- 18) adres i data zameldowania na pobyt czasowy oraz data upływu deklarowanego terminu pobytu;
- 19) data wymeldowania z miejsca pobytu czasowego;
- 20) data wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy i wskazanie kraju wyjazdu;
- 20a) przewidywany okres pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy;
- 21) data powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy;
- 22) seria, numer i data ważności ostatniego wydanego dowodu osobistego obywatela polskiego oraz oznaczenie organu wydającego dokument;
- 23) seria, numer i data ważności ostatniego wydanego paszportu obywatela polskiego;
- 24) seria, numer i data ważności ważnego dokumentu podróży cudzoziemca lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na

terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.²⁾), oznaczenie dokumentu, na podstawie którego dokonano ustalenia tożsamości osoby;

24a) status cudzoziemca oznaczony jako:

- a) UE – w przypadku cudzoziemca będącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej,
- b) CUE – w przypadku cudzoziemca będącego członkiem rodziny cudzoziemca, o którym mowa w lit. a, niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej,

[c) *NUE – w przypadku cudzoziemca niewymienionego w lit. a i b,*]

<c) NUE – w przypadku cudzoziemca niewymienionego w lit. a, b, d oraz e,>

- d) UKR – w przypadku osoby, której nadano numer PESEL na podstawie art. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

e) CUKR – w przypadku osoby, która zmieniła status UKR w trybie określonym w art. 42 ust. 13, art. 42c lub art. 42d ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;

<24b) przyczyna nadania lub utraty statusu, o którym mowa w pkt 24a lit. d;>

25) (uchylony)

26) data zgonu albo data znalezienia zwłok, numer aktu zgonu i oznaczenie urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony.

Nowe brzmienie lit. c i dodana lit. e w pkt 24a oraz dodany pkt 24b w art. 8 wejdą w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 854).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 232, 834, 854, 858, 1089, 1222 i 1572.

Art. 9. 1. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1–3, 4–23 i 26, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 3a – o ile są dostępne.

2. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1–3, 4–11, 15 i 23, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 3a, 12, 13, 22 i 26 – o ile są dostępne.

[3. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1, 4, 6, 9–11, 14–17, 24 i 24a, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 3, 3a, 5, 7, 8, 12, 13, 18–21 i 26 – o ile są dostępne.]

<3. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1, 4, 6, 9–11, 14–17, 24 i 24a, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 3, 3a, 5, 7, 8, 12, 13, 18–21, 24b i 26 – o ile są dostępne.>

[4. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 2, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1, 4, 6, 9–11, 15, 23–24a, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 2–3a, 5, 7, 8, 12, 13, 22 i 26 – o ile są dostępne.]

<4. W stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 2, gromadzi się dane wymienione w art. 8 pkt 1, 4, 6, 9–11, 15, 23–24a, a dane, o których mowa w art. 8 pkt 2–3a, 5, 7, 8, 12, 13, 22, 24b i 26 – o ile są dostępne.>

Art. 10. 1. Rejestracji danych w rejestrze PESEL dokonują:

- 1) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu urodzenia i dokonywania w nim zmian oraz sporządzenia przypisku przy tym akcie – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–11, 13–15, 18 i 26;
- 2) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu małżeństwa i dokonywania w nim zmian oraz sporządzenia przypisku przy tym akcie – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 7, 12, 13 i 26;
- 3) kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy do sporządzenia aktu zgonu i dokonywania w nim zmian – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 7, 13, 17, 19 i 26;
- 3a) kierownik urzędu stanu cywilnego, do którego wpłynął zagraniczny dokument stanu cywilnego lub inny dokument wydany w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jeżeli osoba, której nadano numer

Nowe brzmienie
ust. 3 i 4 w art. 9
wejdzie w życie z
dniem
określonym w
komunikacie, o
którym mowa w
art. 33 ustawy z
dnia 15 maja
2024 r. o zmianie
ustawy o pomocy
obywatelom
Ukrainy w
związku z
konfliktem
zbrojnym na
terytorium tego
państwa oraz
niektórych
innych ustaw
(Dz. U. poz. 854).

- PESEL, nie ma polskich aktów stanu cywilnego – w zakresie zmiany danych, o których mowa w art. 8 pkt 7, 13 i 26;
- 4) kierownik urzędu stanu cywilnego, który wydał decyzję o zmianie imienia i nazwiska – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 i 2;
 - 5) organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały i czasowy obywatela polskiego – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 14–21;
 - 6) wojewoda lub minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy zgodnie ze swoją właściwością – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 11;
 - 7) organ gminy właściwy do wydania dowodu osobistego – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 22;
 - 8) organy właściwe do wydania paszportu – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 23;
 - [9) *organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały i czasowy cudzoziemca – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 3–7, 9–21, 24, 24a i 26;*]
 - <9) organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały i czasowy cudzoziemca – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 3–7, 9–21, 24–24b i 26;>**
 - 9a) organ gminy właściwy do realizacji wniosku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o ujęcie w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców po wydaniu pozytywnej decyzji w tej sprawie w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721, 1572 i 1907) – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 3–13, 24 i 24a;
 - [10) *organ gminy właściwy do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL, w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 2 – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–13, 15 i 22–24.*]
 - <10) organ gminy właściwy do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL, w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 2 – w zakresie danych, o których mowa w art. 8 pkt 1–13, 15 i 22–24b.>**

2. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4 i 6–8, mogą przekazywać dane do rejestru PESEL za pośrednictwem rejestrów centralnych gromadzących dane

Nowe brzmienie pkt 9 i 10 w ust. 1 w art. 10 wejdzie w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 854).

dotyczące dowodów osobistych, paszportów, obywatelstwa i rejestracji stanu cywilnego.

3. Dane z rejestru PESEL są przekazywane do rejestrów mieszkańców oraz do rejestrów centralnych, o których mowa w ust. 2, oraz do Centralnego Rejestru Wyborców, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

4. Organy, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie dokonują rejestracji danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W przypadku braku bezpośredniego dostępu do rejestrów spowodowanego przyczynami niezależnymi od organu rejestracji dokonuje się nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia, w którym powstał obowiązek ich rejestracji.

5. W przypadku braku możliwości przekazania danych w sposób wskazany w ust. 4 organ przekazuje dane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem w celu ich rejestracji w terminie nie dłuższym niż 4 dni robocze od dnia, w którym powstał obowiązek ich rejestracji.

6. Przy rejestracji zmiany danych, o których mowa w art. 8, należy podać datę zmiany danych oraz oznaczenie organu lub sądu, z którego działania wynika dokonana zmiana. Dotychczasowych danych nie usuwa się z rejestru, z wyłączeniem danych wymienionych w art. 8 pkt 22 i 23 oraz danych zmienianych w związku z procedurą przysposobienia albo obalenia domniemania ojcostwa męża matki.

6a. Zapisy w dziennikach systemów (logach) przechowywane są przez 5 lat od dnia ich utworzenia.

7. Podstawę rejestracji danych cudzoziemca stanowi ważny dokument podróży, a w przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatela Konfederacji Szwajcarskiej – również inny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo.

Art. 11. 1. Organy, o których mowa w art. 10 ust. 1, z urzędu lub na wniosek osoby, której dane dotyczą, dokonują sprawdzenia danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w rejestrach mieszkańców, w szczególności w oparciu o posiadane dokumenty i ustalenia stanu faktycznego. W stosunku do osób nieposiadających

zdolności do czynności prawnych wniosek składa przedstawiciel ustawowy lub opiekun prawny.

2. W przypadku gdy organ, o którym mowa w art. 10 ust. 1, stwierdzi niezgodność danych zawartych w rejestrze PESEL lub w rejestrze mieszkańców z posiadanymi dokumentami lub ze stanem faktycznym, usuwa tę niezgodność, a jeżeli nie jest właściwy do jej usunięcia, zawiadamia o tym niezwłocznie organ właściwy do rejestracji tych danych na podstawie art. 10 ust. 1 w celu usunięcia tej niezgodności.

2a. W przypadku niezgodności danych zawartych w rejestrze PESEL lub w rejestrze mieszkańców z posiadanymi dokumentami podmioty, o których mowa w art. 46 ust. 1, zawiadamiają o tym organ właściwy do rejestracji tych danych na podstawie art. 10 ust. 1 w celu usunięcia tej niezgodności oraz przekazują temu organowi posiadane dokumenty stanowiące podstawę stwierdzenia wskazanej niezgodności, ich uwierzytelnione kopie lub odpisy, chyba że przepisy ustaw odrębnych uniemożliwiają ich przekazanie.

2b. Usunięcie niezgodności może polegać w szczególności na sprostowaniu danych nieprawidłowych lub uzupełnieniu danych.

2c. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL, adres do korespondencji – jeżeli korespondencja ma być prowadzona drogą pocztową, oraz uzasadnienie.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. O sposobie załatwienia sprawy organ, który usunął niezgodność, zawiadamia osobę, której dane były, na jej wniosek, sprawdzane – na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. W przypadku działania organu z urzędu osobę, której dane były sprawdzane, zawiadamia się, jeżeli usunięte niezgodności danych mają wpływ na ustalenie tożsamości tej osoby.

Art. 12. 1. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 6, 16, 20–21 i 24a, są gromadzone na podstawie oświadczenia osoby, której dotyczą, złożonego przed

organem gminy właściwym do zameldowania na pobyt stały, organem gminy właściwym do realizacji wniosku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o ujęcie w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców po wydaniu pozytywnej decyzji w tej sprawie w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy lub organem gminy właściwym do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL, a w przypadku danych, o których mowa w art. 8 pkt 24a, tylko wtedy, gdy nie wynikają one z innych dokumentów.

2. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 6, dotyczące osób ubiegających się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie polskiego paszportu gromadzone są na podstawie oświadczeń tych osób złożonych przed konsulem.

3. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 6, dotyczące osób urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kierownik urzędu stanu cywilnego rejestruje z urzędu.

Art. 12a. Danych i zapisów zgromadzonych w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców nie usuwa się, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 6 i 6a.

Art. 13. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych i ich ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem, różnice w zapisach imion i nazwisk cudzoziemców w różnych alfabetach, a także konieczność zapewnienia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego możliwości realizacji zadań wynikających z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812, 1222, 1562, 1684 i 1871), określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb rejestracji danych w rejestrze PESEL oraz w rejestrach mieszkańców, z uwzględnieniem przypadków szczególnych;
- 2) tryb przekazywania danych pomiędzy rejestrami mieszkańców a rejestrem PESEL;
- 3) tryb postępowania wyjaśniającego i usuwania niezgodności danych, o których mowa w art. 11, w przypadku ich stwierdzenia;

- 4) sposób zapisu i gromadzenia w rejestrach danych o imionach i nazwiskach cudzoziemców.

Art. 14. Minister właściwy do spraw informatyzacji, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania danych pomiędzy rejestrem PESEL a rejestrami centralnymi, o których mowa w art. 10 ust. 2.

Rozdział 3

Zasady i tryb nadawania numeru PESEL

Art. 15. 1. Osobie, której dane są gromadzone w rejestrze PESEL i rejestrze mieszkańców, nadaje się numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, który stanowi numer PESEL.

2. Numer PESEL jest to jedenastocyfrowy symbol numeryczny, jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną, zawierający datę urodzenia, numer porządkowy, oznaczenie płci oraz liczbę kontrolną, przy czym:

- 1) data urodzenia zawarta jest w pierwszych sześciu cyfrach w następującej kolejności: dwie ostatnie cyfry roku urodzenia, miesiąc urodzenia wraz z zakodowanym stuleciem urodzenia oraz dzień urodzenia;
- 2) stulecie urodzenia kodowane jest poprzez dodanie do liczby oznaczającej miesiąc urodzenia:
 - a) liczby 80 – w przypadku osób urodzonych w latach 1800–1899,
 - b) liczby 0 – w przypadku osób urodzonych w latach 1900–1999,
 - c) liczby 20 – w przypadku osób urodzonych w latach 2000–2099;
- 3) liczby oznaczające rok, miesiąc lub dzień, będące liczbami jednocyfrowymi, poprzedza się cyfrą „0”, z zastrzeżeniem zasady określonej w pkt 2;
- 4) numer porządkowy osoby zawarty jest w cyfrach od siódmej do dziesiątej, przy czym ostatnia cyfra numeru porządkowego zawiera oznaczenie płci: cyfrę parzystą (w tym „0”) dla kobiet, a cyfrę nieparzystą dla mężczyzn;
- 5) jedenasta cyfra numeru PESEL jest liczbą kontrolną umożliwiającą elektroniczną kontrolę poprawności nadanego numeru identyfikacyjnego.

Art. 16. 1. Numer PESEL jest nadawany z urzędu.

2. Osobie, o której mowa w art. 7 ust. 2, numer PESEL nadaje się na jej wniosek.

3. Numer PESEL nadaje minister właściwy do spraw informatyzacji.

4. Nadanie numeru PESEL jest czynnością materialno-techniczną.

Art. 17. 1. O nadanie numeru PESEL z urzędu występują odpowiednio:

- 1) kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzający akt urodzenia – w stosunku do dzieci osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 3, urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) organ gminy właściwy do zameldowania na pobyt stały albo pobyt czasowy – w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 3, z wyjątkiem dzieci, o których mowa w pkt 1;
- 2a) organ gminy właściwy do realizacji wniosku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o ujęcie w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców, po wydaniu pozytywnej decyzji w tej sprawie w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;
- 3) organ wydający polski dokument tożsamości – w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2;
- 3a) organ wydający dowód osobisty – w stosunku do osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1;
- 4) organ gminy właściwy dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy – w stosunku do osób, dla których nie można ustalić organu właściwego w sposób wskazany w pkt 1–3.

2. W celu nadania numeru PESEL organy wskazane w ust. 1 przekazują, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dane, o których mowa w art. 8 pkt 1–9, 11–15 i 22–24a, ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji, z uwzględnieniem art. 9.

3. Organy właściwe do wydania paszportu mogą weryfikować dane, o których mowa w art. 8 pkt 1–9 oraz 12 i 13, w rejestrze stanu cywilnego, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378 i 1615).

Art. 18. 1. Wniosek o nadanie numeru PESEL osoba, o której mowa w art. 7 ust. 2, składa na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem do dowolnego organu gminy.

<1a. Jeżeli osoba, której dotyczy wniosek o nadanie numeru PESEL, określona w art. 7 ust. 2, jest cudzoziemcem niebędącym:

- 1) obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej bądź członkiem jego rodziny,**
- 2) obywatelem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7, z późn. zm.³⁾), bądź członkiem jego rodziny, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. e lub f tej umowy**

– wymagane jest jej osobiste stawiennictwo, z wyjątkiem dzieci urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.>

2. Wniosek o nadanie numeru PESEL zawiera wskazanie podstawy prawnej oraz udokumentowane dane, o których mowa w art. 8 pkt 1–9, 11–13, 15 i 22–24a, z uwzględnieniem art. 9 i art. 12.

3. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów, o których mowa w ust. 2, należy wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

4. W celu nadania numeru PESEL organ wskazany w ust. 1 przekazuje, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dane, o których mowa w art. 8 pkt 1–9, 11–13, 15 i 22–24a, ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji, z uwzględnieniem art. 9 i art. 12.

Dodany ust. 1a w art. 18 wejdzie w życie z dn. 1.01.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1301).

³⁾ Zmiany wymienionej umowy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 187 z 12.06.2020, str. 12, Dz. Urz. UE L 225 z 14.07.2020, str. 53, Dz. Urz. UE L 443 z 30.12.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 43 z 24.02.2022, str. 84, Dz. Urz. UE L 131 z 05.05.2022, str. 9, Dz. Urz. UE L 102 z 17.04.2023, str. 61, Dz. Urz. UE L 184 z 21.07.2023, str. 109, Dz. Urz. UE L 184 z 21.07.2023, str. 111, Dz. Urz. UE L 2023/2471 z 07.11.2023, Dz. Urz. UE L 2024/2134 z 07.08.2024, Dz. Urz. UE L 2025/1738 z 13.08.2025, Dz. Urz. UE L 2025/1743 z 13.08.2025 oraz Dz. Urz. UE L 2025/1744 z 13.08.2025.

Art. 19. 1. Numer PESEL jest zmieniany w przypadku:

- 1) sprostowania daty urodzenia;
- 2) zmiany płci;
- 3) nadania numeru PESEL na skutek omyłki organu administracji publicznej mającej wpływ na numer PESEL lub wprowadzenia w błąd organu administracji publicznej co do tożsamości osoby.

2. Przepisy art. 16 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

3. Organem właściwym do wystąpienia o zmianę numeru PESEL jest:

- 1) kierownik urzędu stanu cywilnego dokonujący w akcie urodzenia zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) organ, który wystąpił o nadanie numeru PESEL z urzędu lub przyjął wniosek o nadanie tego numeru, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 20. Organy, o których mowa w art. 19 ust. 3, niezwłocznie przekazują, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dane niezbędne do zmiany numeru PESEL ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.

Art. 21. 1. Organ, który wystąpił o nadanie lub zmianę numeru PESEL, powiadamia osobę o nadaniu lub zmianie tego numeru.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, sporządzane na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w art. 58a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, jest opatrywane zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

Art. 22. 1. Raz nadany numer PESEL nie może być ponownie nadany innej osobie.

2. Osoba, której zmieniono numer PESEL, nie może posługiwać się poprzednio nadanym numerem PESEL, od chwili powiadomienia o zmianie.

Art. 23. Minister właściwy do spraw informatyzacji, uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych oraz ograniczony zakres danych cudzoziemców gromadzonych w rejestrze PESEL, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o nadanie numeru PESEL;

- 2) formę i tryb powiadomienia o nadaniu lub zmianie numeru PESEL, w tym wzór powiadomienia;
- 3) tryb postępowania z danymi osób, którym sporządzono nowy akt urodzenia;
- 4) sposób obliczania liczby kontrolnej, o której mowa w art. 15 ust. 2.

Rozdział 3a

Rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, zasady i tryb udostępniania danych z rejestru zastrzeżeń numerów PESEL oraz zasady i tryb zastrzegania i cofania zastrzeżenia numeru PESEL

Art. 23a. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi rejestr zastrzeżeń numerów PESEL w celu zapobiegania negatywnym konsekwencjom nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych osób, które dokonają zastrzeżenia numeru PESEL.

2. W rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL gromadzone są dane dotyczące osób pełnoletnich.

Art. 23b. 1. Rejestr zastrzeżeń numerów PESEL jest prowadzony w systemie teleinformatycznym.

2. Utrzymanie i rozwój rejestru zastrzeżeń numerów PESEL, w celu realizacji zadań ustawowych, zapewnia minister właściwy do spraw informatyzacji, w tym:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL;
- 2) zapewnia integralność danych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL;
- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, dla podmiotów przetwarzających dane w tym rejestrze;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr zastrzeżeń numerów PESEL;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych;
- 6) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych rejestru zastrzeżeń numerów PESEL;
- 7) zapewnia poprawność danych przetwarzanych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji jest administratorem rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

4. W celu realizacji zadań określonych w ustawie organ gminy, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw informatyzacji posiadają dostęp do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Art. 23c. 1. W rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL gromadzone są następujące dane:

- 1) numer PESEL;
- 2) informacja o zastrzeżeniu numeru PESEL;
- 3) informacja o chwili zastrzeżenia numeru PESEL;
- 4) informacja o cofnięciu zastrzeżenia numeru PESEL;
- 5) informacja o chwili cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL;
- 6) oznaczenie organu albo podmiotu rejestrującego zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, funkcjonalność pozwalającą na automatyczną weryfikację, czy numer PESEL wprowadzany do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL istnieje w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Danych zgromadzonych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL nie usuwa się.

4. Zapisy w dziennikach systemów (logach) przechowywane są przez 6 lat od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym powstał zapis.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej informacje o planowanych niedostępnościach systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL.

Art. 23d. 1. Przez zastrzeżenie numeru PESEL rozumie się zamieszczenie w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL informacji o zastrzeżeniu numeru PESEL.

2. Przy pierwszym zastrzeżeniu numeru PESEL wprowadza się numer PESEL do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL w sposób, o którym mowa w art. 23e ust. 2 pkt 1, można dokonać także czasowo, wskazując chwilę ponownego zastrzeżenia numeru PESEL.

4. Rejestrując zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, odnotowuje się chwilę dokonania tej czynności oznaczaną jako dzień, godzina, minuta i sekunda.

5. Nie można dokonać zgłoszenia zastrzeżenia numeru PESEL przez 30 minut od chwili, w której dokonano cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL.

6. W przypadku zmiany numeru PESEL, o której mowa w art. 19, zastrzeżenie zmienianego numeru PESEL nie obejmuje nowego numeru PESEL.

Art. 23e. 1. Osobie pełnoletniej, której dane są gromadzone w rejestrze PESEL, umożliwia się nieodpłatne zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

2. Zastrzeżenia i cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL dokonuje się:

- 1) przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu:
 - a) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717) albo
 - b) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy;
- 2) na wniosek składany osobiście w organie dowolnej gminy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, organem rejestrującym zastrzeżenie i cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

4. W przypadku niemożności złożenia wniosku o zastrzeżenie numeru PESEL spowodowanej chorobą, niepełnosprawnością lub inną niedającą się pokonać przeszkodą zastrzeżenia numeru PESEL można dokonać przez pełnomocnika w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2. Pełnomocnik składa pełnomocnictwo szczególne do dokonania tej czynności i potwierdza swoją tożsamość za pomocą dokumentu tożsamości.

5. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych albo posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL może złożyć opiekun prawny albo kurator w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 23f. 1. Bank krajowy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz operator wyznaczony, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. poz. 467, 1222 i 1717), może nieodpłatnie umożliwić dokonywanie zastrzeżenia numeru PESEL odpowiednio:

- 1) na wniosek składany osobiście w:
 - a) banku krajowym albo spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej,
 - b) w placówce operatora wyznaczonego, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe;
- 2) za pomocą systemu teleinformatycznego banku krajowego albo spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, w którym jest uwierzytelniana osoba dokonująca zastrzeżenia.

2. Zastrzeżenie numeru PESEL w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2, może zostać dokonane za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, 1685 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146).

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji:

- 1) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1, udziela zgody na dokonywanie zastrzeżeń numerów PESEL po spełnieniu warunków:
 - a) opracowania i ustanawiania, wdrażania i eksploataowania, monitorowania i przeglądania oraz utrzymywania i doskonalenia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji,

- b) przeprowadzenia testów integracyjnych z rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL lub testów integracyjnych z instytucją, o której mowa w ust. 2;
- 2) w przypadku gdy podmiot wskazany w ust. 1 nie spełnia warunków, o których mowa w pkt 1, cofa zgodę.

Art. 23g. 1. Zastrzeżenia numeru PESEL dokonuje się z urzędu w przypadku:

- 1) unieważnienia dowodu osobistego na skutek zgłoszenia utraty dowodu osobistego w sposób określony w art. 47 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234 i 1941) lub zgłoszenia podejrzenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych w sposób, o którym mowa w art. 48a tej ustawy;
- 2) rejestracji w rejestrze PESEL danych, o których mowa w art. 8 pkt 26.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organem rejestrującym zastrzeżenie numeru PESEL jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dane przekazywane są do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL z Rejestru Dowodów Osobistych, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 – z rejestru PESEL.

Art. 23h. 1. Wniosek o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL, o którym mowa w art. 23e ust. 2 pkt 2, zawiera:

- 1) numer PESEL;
- 2) nazwisko i imię (imiona);
- 3) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 4) własnoręczny podpis wnioskodawcy albo adnotację o przyczynie braku podpisu;
- 5) nazwisko i imię (imiona) oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości opiekuna prawnego lub kuratora;
- 6) nazwisko i imię (imiona), rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości pełnomocnika oraz uzasadnienie okoliczności, o których mowa w art. 23e ust. 4;
- 7) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

2. Wniosek o zastrzeżenie numeru PESEL, o którym mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1, zawiera dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4–6.

Art. 23i. 1. Organ gminy potwierdza tożsamość osoby posiadającej obywatelstwo polskie, która składa wniosek o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL, w sposób wskazany w art. 29a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych. Jeżeli wnioskodawcą jest cudzoziemiec, jego tożsamość potwierdza się na podstawie dokumentu podróży cudzoziemca lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo. W przypadku osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tożsamość wnioskodawcy może być potwierdzona innym dokumentem, na podstawie którego dokonano ustalenia tożsamości osoby, wpisanym do rejestru PESEL.

2. Podmioty, o których mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1, potwierdzają tożsamość osoby posiadającej obywatelstwo polskie, składającej wniosek o zastrzeżenie numeru PESEL na podstawie dowodu osobistego lub dokumentu paszportowego tej osoby. Jeżeli wnioskodawcą jest cudzoziemiec, przepisy ust. 1 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku złożenia wniosku o zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL przez osobę posługującą się dowodem osobistym organ gminy porównuje jej dane zawarte w tym dokumencie i jej wizerunek z danymi zgromadzonymi w Rejestrze Dowodów Osobistych, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

4. Organ gminy bezpośrednio po złożeniu wniosku i pozytywnej weryfikacji tożsamości rejestruje zastrzeżenie albo cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL i wydaje wnioskodawcy potwierdzenie zastrzeżenia albo cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL.

5. Podmiot rejestrujący zastrzeżenie numeru PESEL w sposób, o którym mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1, bezpośrednio po złożeniu wniosku i pozytywnej weryfikacji tożsamości rejestruje zastrzeżenie numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL i wydaje wnioskodawcy potwierdzenie zastrzeżenia numeru PESEL.

Art. 23j. 1. Każdy może nieodpłatnie zweryfikować informację o aktualnym zastrzeżeniu numeru PESEL albo zastrzeżeniu numeru PESEL w określonej przez weryfikującego chwili przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

2. Skorzystanie z usługi, o której mowa w ust. 1, jest możliwe po:

1) uwierzytelnieniu zainteresowanego:

- a) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne albo
- b) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy, oraz

2) wskazaniu:

- a) numeru PESEL oraz serii i numeru ostatniego wydanego dowodu osobistego lub dokumentu paszportowego zamieszczonych w rejestrze PESEL – w przypadku weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL obywatela polskiego,
- b) numeru PESEL oraz serii i numeru ostatniego dokumentu podróży cudzoziemca lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo zamieszczonego w rejestrze PESEL – w przypadku weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL cudzoziemca.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, są automatycznie weryfikowane z danymi zamieszczonymi w rejestrze PESEL. W przypadku negatywnej weryfikacji za pośrednictwem usługi, o której mowa w ust. 1, przekazywana jest informacja o błędnych danych.

4. W usłudze, o której mowa w ust. 1, udostępnia się także dane, o których mowa w art. 23c ust. 1 pkt 3 i 5. Jeżeli z uwagi na brak zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL brak jest informacji o chwili cofnięcia zastrzeżenia, udostępnia się również informację o braku tej informacji.

5. Każdy, kto dokonuje weryfikacji w sposób określony w ust. 1 i nie działa w imieniu własnym, obowiązany jest wskazać podmiot, w imieniu którego działa.

Dane identyfikujące ten podmiot obejmują nazwę i siedzibę, NIP, numer REGON, jeżeli został nadany, lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli dokonano wpisu do tego rejestru.

6. Potwierdzenie umocowania do działania w imieniu podmiotu, o którym mowa w ust. 5, następuje przez złożenie oświadczenia o działaniu w imieniu tego podmiotu pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 23k. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się wgląd do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL w zakresie danych jej dotyczących. Wgląd następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu:

- 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne albo
- 2) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy.

2. Organ dowolnej gminy, na wniosek zainteresowanej osoby złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzony własnoręcznym podpisem, lub w postaci elektronicznej, opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, obowiązany jest wydać zaświadczenie zawierające pełny lub częściowy odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, jest przekazywane, w zależności od żądania wnioskodawcy, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem, albo w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, może mieć postać wydruku z systemu teleinformatycznego.

5. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się nieodpłatne pobranie z rejestru zastrzeżeń numerów PESEL zaświadczenia zawierającego pełny lub częściowy odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL. Pobranie zaświadczenia następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

6. Zaświadczenie pobrane przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 5, jest opatrywane zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

Art. 23l. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się wgląd do informacji o tym, kto i kiedy dokonywał weryfikacji zastrzeżenia jej numeru PESEL. Wgląd następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po uwierzytelnieniu:

- 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne albo
- 2) przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wydanego użytkownikowi publicznej aplikacji mobilnej po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 tej ustawy.

2. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, umożliwia się nieodpłatne pobranie informacji o tym, kto i kiedy dokonywał weryfikacji zastrzeżenia jej numeru PESEL. Pobranie informacji następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Do wglądu i pobrania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, art. 45c ust. 7, stosuje się odpowiednio.

4. Usługi, o których mowa w ust. 1 i 2, umożliwiają wgląd do informacji i pobranie informacji o weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL, która miała miejsce w okresie, o którym mowa w art. 23c ust. 4.

5. Informacja o tym, kto dokonywał weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL przy użyciu usługi, o której mowa w art. 23j ust. 1, dotyczy wyłącznie przypadku weryfikacji w imieniu innego podmiotu i obejmuje oznaczenie tego podmiotu wynikające z oświadczenia, o którym mowa w art. 23j ust. 6.

Art. 23m. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji nieodpłatnie udostępnia dane, o których mowa w art. 23c ust. 1 pkt 2–5, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w drodze weryfikacji:

- 1) podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań;
- 2) podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, po wykazaniu interesu faktycznego;
- 3) podmiotom, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 17, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, oraz instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 tej ustawy;
- 4) notariuszom;
- 5) dostawcom publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
- 6) spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym;
- 7) kredytodawcom w rozumieniu art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim;
- 8) dostawcom, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 4, 6, 9 i 11 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 30, 731 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 146);
- 9) biurom informacji gospodarczej, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2025 r. poz. 85);

<10) zakładom ubezpieczeń, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań;

Dodane pkt 10 i 11 w ust. 1 w art. 23m wejdą w życie z dn. 27.11.2025 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1176).

11) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań.>

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, składa jednorazowo wniosek na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem, albo w postaci elektronicznej i opatruje go kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym wraz z oświadczeniem o łącznym spełnieniu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, w odniesieniu do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL.

3. Udostępnienie danej, o której mowa w art. 23c ust. 1 pkt 2, obejmuje także informację, czy numer PESEL był zastrzeżony w dniu określonym przez weryfikującego.

4. Udostępnianie danych w drodze weryfikacji, o której mowa w ust. 1, polega na zweryfikowaniu informacji o zastrzeżeniu numeru PESEL w chwili weryfikacji lub w dniu określonym przez weryfikującego i udostępnieniu danych, o których mowa w art. 23c ust. 1 pkt 2–5. Jeżeli z uwagi na brak zastrzeżenia numeru PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL brak jest informacji o chwili cofnięcia zastrzeżenia, udostępnia się również informację o braku tej informacji.

Art. 23n. Minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia sądom i Ministrowi Sprawiedliwości możliwość sprawdzenia, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, informacji dotyczących dokonanych weryfikacji poszczególnych numerów PESEL w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL wraz ze wskazaniem wyniku weryfikacji i podmiotów dokonujących weryfikacji, a w przypadku dokonania weryfikacji w trybie art. 23j ust. 1 – także imienia, nazwiska oraz numeru PESEL osoby dokonującej weryfikacji.

Art. 23o. W sprawach o udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych w drodze weryfikacji, o których mowa w art. 23m, minister właściwy do spraw informatyzacji:

- 1) udostępnia dane w drodze weryfikacji, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, w odniesieniu do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL – w drodze czynności materialno-technicznej;

- 2) odmawia udostępniania danych w drodze weryfikacji, jeżeli nie zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, albo cofa zgodę na ich udostępnianie, jeżeli warunki te przestały być spełniane, w odniesieniu do rejestru zastrzeżeń numerów PESEL – w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 23p. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku, o którym mowa w art. 23e ust. 2 pkt 2,
 - 2) wzór wniosku, o którym mowa w art. 23f ust. 1 pkt 1,
 - 3) wzór wniosku, o którym mowa w art. 23m ust. 2,
 - 4) sposób wypełnienia wniosku, o którym mowa w pkt 1 i 2
- uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych.

Rozdział 4

Obowiązek meldunkowy obywateli polskich

Art. 24. 1. Obywatel polski przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany wykonywać obowiązek meldunkowy określony w ustawie.

2. Obowiązek meldunkowy polega na:

- 1) zameldowaniu się w miejscu pobytu stałego lub czasowego;
- 2) wymeldowaniu się z miejsca pobytu stałego lub czasowego;
- 3) zgłoszeniu wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem art. 36.

3. Za osobę nieposiadającą zdolności do czynności prawnych lub posiadającą ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonuje jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny lub inna osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę w miejscu ich wspólnego pobytu.

4. Obowiązku meldunkowego można dopełnić przez pełnomocnika legitymującego się pełnomocnictwem udzielonym w formie, o której mowa w art. 33 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), po potwierdzeniu przez pełnomocnika jego tożsamości za pomocą dokumentu tożsamości albo po uwierzytelnieniu pełnomocnika na zasadach określonych w ustawie z dnia

17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

5. (uchylony)

6. W przypadku żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, z wyłączeniem żołnierzy terytorialnej służby wojskowej, obowiązek meldunkowy:

- 1) polegający na zameldowaniu się w miejscu pobytu czasowego lub wymeldowaniu się z takiego miejsca jest wykonywany w miejscu pełnienia tej służby u dowódcy jednostki wojskowej, a w miejscu pobytu czasowego w obiekcie wojskowym u komendanta (kierownika, szefa, dowódcy) obiektu;
- 2) polegający na zgłoszeniu wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej oraz powrotu z tego wyjazdu jest wykonywany w miejscu pełnienia tej służby u dowódcy jednostki wojskowej.

7. Wykonanie obowiązku meldunkowego w przypadkach, o których mowa w ust. 6, następuje poprzez stwierdzenie tego faktu w rozkazie dowódcy jednostki wojskowej lub w książce zameldowań komendanta obiektu wojskowego i nie wymaga zgłoszenia w organie gminy oraz ujęcia w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców.

Art. 25. 1. Pobytem stałym jest zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania.

2. Pobytem czasowym jest przebywanie bez zamiaru zmiany miejsca pobytu stałego w innej miejscowości pod oznaczonym adresem lub w tej samej miejscowości, lecz pod innym adresem.

3. Miejscem pobytu stałego lub czasowego osoby zatrudnionej na statku żeglugi śródlądowej lub morskiej albo zamieszkującej w związku z wykonywaniem pracy w ruchomym urządzeniu mieszkalnym, jest siedziba pracodawcy zatrudniającego tę osobę.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o pobycie czasowym obywatela polskiego należy przez to rozumieć przebywanie poza miejscem pobytu stałego przez okres ponad 3 miesiące.

Art. 26. 1. Adres określa się przez podanie:

- 1) w gminach, które uzyskały status miasta – nazwy miasta (dzielnicy), ulicy, numeru domu i lokalu – jeżeli jest wydzielony, nazwy województwa oraz kodu pocztowego;
- 2) w pozostałych gminach – nazwy miejscowości, ulicy, jeżeli w miejscowości występuje podział na ulice, numeru domu i lokalu – jeżeli jest wydzielony, nazwy gminy, nazwy województwa oraz kodu pocztowego.

2. Adres, o którym mowa w ust. 1, w rejestrze PESEL oraz w rejestrze mieszkańców uzupełnia się o identyfikatory krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju „TERYT”.

Art. 27. 1. Obywatel polski przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

2. Równocześnie można mieć jedno miejsce pobytu stałego i jedno miejsce pobytu czasowego.

Art. 28. 1. Obywatel polski dokonuje zameldowania na pobyt stały lub czasowy na piśmie utrwalonym w postaci:

- 1) papierowej – na formularzu opatrzonym własnoręcznym podpisem, w organie gminy właściwym ze względu na położenie nieruchomości, w której zamieszkuje, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport, albo
- 2) elektronicznej – na formularzu opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, umożliwiającym wprowadzenie danych do rejestru PESEL przez organ, o którym mowa w pkt 1, pod warunkiem otrzymania dowodu, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 i 1841).

2. Obywatel polski dokonujący zameldowania na pobyt stały lub czasowy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej przedstawia potwierdzenie pobytu w lokalu, dokonane przez właściciela lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu na formularzu zgłoszenia pobytu stałego lub formularzu zgłoszenia pobytu czasowego, oraz – do wglądu – dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego właściciela lub podmiotu.

2a. Obywatel polski dokonujący zameldowania na pobyt stały lub czasowy na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej dołącza do formularza dokument elektroniczny potwierdzający jego tytuł prawny do lokalu, a w razie niemożności jego uzyskania – odwzorowanie cyfrowe tego dokumentu, a obywatel nieposiadający tytułu prawnego do lokalu dołącza do formularza dokument elektroniczny zawierający oświadczenie właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu potwierdzające pobyt w lokalu oraz dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego właściciela lub podmiotu, a w razie niemożności ich uzyskania – odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów.

2b. Dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do lokalu może być w szczególności umowa cywilnoprawna, odpis z księgi wieczystej albo wyciąg z działów I i II księgi wieczystej, decyzja administracyjna lub orzeczenie sądu.

2c. Organ gminy przechowuje dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu albo odwzorowanie cyfrowe tego dokumentu, dołączony w postaci, o której mowa w ust. 2a, wyłącznie do czasu zakończenia czynności meldunkowych.

2d. W przypadku dołączenia odwzorowania cyfrowego dokumentów, w szczególności dokumentów, o których mowa w ust. 2a, organ gminy w razie uzasadnionych wątpliwości może żądać okazania oryginałów tych dokumentów.

2e. Obywatel polski może dokonać zameldowania na pobyt stały lub czasowy przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

2f. Zameldowania przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 2e, może dokonać obywatel polski, który jest właścicielem nieruchomości lub dysponuje innym tytułem prawnym do lokalu, w którym dokonuje zameldowania, ujawnionym w księdze wieczystej, po podaniu numeru księgi wieczystej. Organem rejestrującym dane jest w tym przypadku minister właściwy do spraw informatyzacji.

2g. Jedno z rodziców może dokonać zameldowania dziecka pozostającego pod jego władzą rodzicielską przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 2e, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego z rodziców, które dokonuje zameldowania.

2h. Zameldowanie w przypadku, o którym mowa w ust. 2g, wymaga złożenia przez tego z rodziców, które dokonuje zameldowania, oświadczenia o pozostawianiu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

2i. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2h, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2j. Potwierdzenie prawa własności nieruchomości lub innego tytułu prawnego do lokalu, o którym mowa w ust. 2f, następuje automatycznie na podstawie danych zgromadzonych w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2023 r. poz. 1984 oraz z 2024 r. poz. 1222), po pozytywnej weryfikacji danych w zakresie imienia, nazwiska i numeru PESEL osoby, która jest właścicielem nieruchomości lub dysponuje innym tytułem prawnym do lokalu, a także danych dotyczących adresu nieruchomości i numeru księgi wieczystej z danymi zgromadzonymi w tym systemie.

2k. Jeżeli nie jest możliwa weryfikacja, o której mowa w ust. 2j, zgłoszenie zameldowania jest realizowane w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Przy zameldowaniu na pobyt czasowy należy wskazać deklarowany okres pobytu w tym miejscu.

4. Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy służy wyłącznie celom ewidencyjnym i ma na celu potwierdzenie faktu pobytu osoby w miejscu, w którym się zameldowała.

Art. 29. Zameldowania w stosunku do dzieci osób, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje z urzędu kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzający akt urodzenia. Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy następuje z dniem sporządzenia aktu urodzenia, w miejscu stałego albo czasowego pobytu rodziców albo tego z rodziców, u którego dziecko faktycznie przebywa.

Art. 30. 1. W formularzu zgłoszenia pobytu stałego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia, o ile numer PESEL nie został nadany;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) (uchylony)
- 6) kraj poprzedniego miejsca zamieszkania;
- 7) adres nowego miejsca pobytu stałego;
- 8) (uchylony)
- 9) podpis właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu;
- 10) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 11) adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli osoba dokonała zameldowania na pobyt stały na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej;
- 12) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 13) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

2. W formularzu zgłoszenia pobytu czasowego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia, o ile numer PESEL nie został nadany;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) kraj miejsca zamieszkania;
- 6) (uchylony)
- 7) adres nowego miejsca pobytu czasowego;
- 8) deklarowany okres pobytu;
- 9) (uchylony)
- 10) podpis właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu;
- 11) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 12) adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli osoba

dokonała zameldowania na pobyt czasowy na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej;

- 13) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 14) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

3. W formularzu zgłoszenia pobytu stałego lub czasowego składanym na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej nie zamieszcza się danych, o których mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 9 albo w ust. 2 pkt 10.

Art. 31. 1. Jeżeli dane zgłoszone do zameldowania lub wymeldowania budzą wątpliwości o zameldowaniu lub wymeldowaniu rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej.

2. Wątpliwości co do stałego lub czasowego charakteru pobytu osoby pod deklarowanym adresem rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 32. 1. Organ dokonujący zameldowania na pobyt stały wydaje z urzędu osobie zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały.

2. Organ dokonujący zameldowania na pobyt czasowy wydaje osobie, na jej wniosek, zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy.

3. W zaświadczeniach, o których mowa w ust. 1 i 2, zamieszcza się:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia osoby meldującej się;
- 3) oznaczenie organu wydającego zaświadczenie;
- 4) adres jej zameldowania na pobyt stały lub adres zameldowania na pobyt czasowy oraz datę upływu deklarowanego terminu pobytu czasowego.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, są ważne do chwili zmiany miejsca zameldowania, przy czym zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy jest ważne nie dłużej niż do upływu terminu zameldowania.

5. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje się, w zależności od żądania wnioskodawcy, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

6. Osobie dokonującej zameldowania przy użyciu usługi, o której mowa w art. 28 ust. 2e, umożliwia się jednocześnie pobranie zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały lub zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy.

7. Zaświadczenia pobrane przy użyciu usługi, o której mowa w art. 28 ust. 2e, są opatrywane zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

8. Zaświadczenia pobrane przy użyciu usługi, o której mowa w art. 28 ust. 2e, są nieodpłatne.

9. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzane na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w art. 58a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, są opatrywane zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

Art. 33. 1. Obywatel polski, który opuszcza miejsce pobytu stałego albo opuszcza miejsce pobytu czasowego przed upływem deklarowanego okresu pobytu obowiązany jest wymeldować się.

2. Obywatel polski dokonuje wymeldowania z miejsca pobytu stałego albo z miejsca pobytu czasowego na piśmie utrwalonym w postaci:

- 1) papierowej – na formularzu opatrzonym własnoręcznym podpisem, w organie gminy właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport, albo
- 2) elektronicznej – na formularzu opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, umożliwiającym wprowadzenie danych do rejestru PESEL przez organ, o którym mowa w art. 28 ust. 1, pod warunkiem otrzymania dowodu, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

3. Obywatel polski może wymeldować się z miejsca pobytu stałego lub czasowego dokonując zameldowania w nowym miejscu pobytu.

4. Obywatel polski może dokonać wymeldowania z miejsca pobytu stałego albo z miejsca pobytu czasowego przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Organem rejestrującym dane jest w tym przypadku minister właściwy do spraw informatyzacji.

5. Jedno z rodziców może dokonać wymeldowania dziecka pozostającego pod jego władzą rodzicielską przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 4, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego z rodziców, które dokonuje wymeldowania.

6. Wymeldowanie w przypadku, o którym mowa w ust. 5, wymaga złożenia przez tego z rodziców, które dokonuje wymeldowania, oświadczenia o pozostawianiu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 34. 1. W formularzu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) (uchylony)
- 5) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 6) adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli osoba dokonała wymeldowania z miejsca pobytu stałego na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej;
- 7) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 8) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

2. W formularzu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) adres miejsca pobytu stałego;
- 5) (uchylony)
- 6) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 7) adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli osoba dokonała wymeldowania z miejsca pobytu czasowego na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej;
- 8) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 9) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

3. Jeżeli obywatel polski dokonuje wymeldowania z dotychczasowego miejsca pobytu jednocześnie z zameldowaniem w nowym miejscu pobytu, wymeldowanie następuje na podstawie formularza, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lub 2.

Art. 35. Organ gminy, o którym mowa w art. 28 ust. 1, wydaje z urzędu lub na wniosek właściciela lub podmiotu wskazanych w art. 28 ust. 2, decyzję w sprawie wymeldowania obywatela polskiego, który opuścił miejsce pobytu stałego albo opuścił miejsce pobytu czasowego przed upływem deklarowanego okresu pobytu i nie dopełnił obowiązku wymeldowania się.

Art. 36. 1. Obywatel polski, który wyjeżdża z kraju z zamiarem stałego pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany zgłosić swój wyjazd. Zgłoszenie wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej skutkuje wymeldowaniem z miejsca pobytu stałego i czasowego.

2. Obywatel polski, który wyjeżdża poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, bez zamiaru stałego pobytu, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, jest obowiązany zgłosić swój wyjazd oraz powrót.

3. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje się najpóźniej w dniu opuszczenia miejsca pobytu stałego albo czasowego na piśmie utrwalonym w postaci:

- 1) papierowej, w organie gminy, o którym mowa w art. 28 ust. 1, opatrzonym własnoręcznym podpisem, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport, albo
- 2) elektronicznej – na formularzu opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, umożliwiającym wprowadzenie danych do rejestru PESEL przez organ, o którym mowa w art. 28 ust. 1, pod warunkiem otrzymania dowodu, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

4. Obywatel polski w terminie, o którym mowa w ust. 3, może dokonać zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 i 2, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

5. Jedno z rodziców może dokonać zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 i 2, dziecka pozostającego pod jego władzą rodzicielską przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 4, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego z rodziców, które dokonuje zgłoszenia wyjazdu lub powrotu.

6. Zgłoszenie wyjazdu lub powrotu w przypadku, o którym mowa w ust. 5, wymaga złożenia przez tego z rodziców, które dokonuje zgłoszenia wyjazdu lub powrotu, oświadczenia o pozostawaniu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 37. 1. W formularzu zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);

- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) (uchylony)
- 6) (uchylony)
- 7) przewidywany okres pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) datę wyjazdu;
- 9) kraj wyjazdu;
- 10) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 11) adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli osoba dokonała zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej;
- 12) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 13) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

2. W formularzu zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) numer PESEL, o ile został nadany;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) kraj urodzenia;
- 5) (uchylony)
- 6) (uchylony)
- 7) datę powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) nazwisko i imię pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 9) adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jeżeli osoba dokonała zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej;
- 10) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego;
- 11) informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

Art. 38. Zgłoszenie zgonu dokonane w urzędzie stanu cywilnego, zgodnie z przepisami prawa o aktach stanu cywilnego, zastępuje wymeldowanie osoby zmarłej z miejsca pobytu stałego i czasowego.

Art. 39. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia pobytu stałego,
 - 2) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia pobytu czasowego,
 - 3) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego,
 - 4) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego,
 - 5) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 6) wzór i sposób wypełniania formularza zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 7) wzór zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały,
 - 8) wzór zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy
- uwzględniając potrzebę zapewnienia ochrony danych osobowych oraz sporządzania formularzy i zaświadczeń z wykorzystaniem aktualnych danych z rejestru PESEL.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, sposób i tryb wykonywania obowiązku meldunkowego przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wskazując grupy żołnierzy objęte obowiązkiem meldunkowym oraz rodzaje obiektów wojskowych, w których ten obowiązek jest wykonywany, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia ochrony informacji niejawnych oraz ochrony przetwarzanych danych osobowych.

Rozdział 5

Obowiązek meldunkowy cudzoziemców

Art. 40. 1. Cudzoziemiec przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany wykonywać obowiązek meldunkowy na zasadach

określonych w art. 24, art. 25 ust. 1–3, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 oraz w art. 30–39, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

2. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 1–2a, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany wykonywać obowiązek meldunkowy na zasadach określonych w art. 24–26, art. 27 ust. 2, art. 28 oraz w art. 30–39, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

<3. Jeżeli zameldowania w miejscu pobytu stałego lub czasowego dokonuje cudzoziemiec:

- 1) niewymieniony w art. 41 ust. 1–2a lub
- 2) niebędący obywatelem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, bądź członkiem jego rodziny, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. e lub f tej umowy

– nieposiadający numeru PESEL, wymagane jest jego osobiste stawiennictwo.>

Dodany ust. 3 w art. 40 wejdzie w życie z dn. 1.01.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1301).

Art. 41. 1. Cudzoziemiec będący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

2. Członek rodziny cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1, niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej, jest obowiązany zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej w 30 dniu, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

2a. Przepis ust. 2 stosuje się także do członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz

wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 633 i 1688).

3. Cudzoziemiec niewymieniony w ust. 1–2a, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ma obowiązek zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej czwartego dnia, licząc od dnia przybycia do tego miejsca.

4. Deklarowany przez cudzoziemca niewymienionego w ust. 1–2a okres pobytu czasowego pod określonym adresem nie może przekroczyć okresu, w którym cudzoziemiec ten może legalnie przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z dokumentem potwierdzającym jego prawo pobytu.

Art. 42. 1. Od wykonywania obowiązku meldunkowego zwolnieni są, pod warunkiem wzajemności, szefowie i członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych oraz urzędów konsularnych państw obcych, łącznie z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, a także inne osoby na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych.

2. Cudzoziemcy są zwolnieni z obowiązku meldunkowego, jeżeli okres ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przekracza 30 dni.

Art. 43. 1. Cudzoziemiec dokonujący zameldowania na pobyt stały przedstawia kartę pobytu wydaną w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zgody na pobyt ze względów humanitarnych, ochrony uzupełniającej, albo nadaniem statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, dokument „zgoda na pobyt tolerowany” albo zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, udzieleniu w Rzeczypospolitej Polskiej ochrony uzupełniającej, zgody na pobyt ze względów humanitarnych albo zgody na pobyt tolerowany.

[1a. Obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii

**Nowe brzmienie
ust. 1a w art. 43
wejdzie w życie z
dn. 1.01.2026 r.
(Dz. U. z 2025 r.
poz. 1301).**

Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7), dokonując zameldowania na pobyt stały, przedstawia ważne zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu albo ważny dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, a członek jego rodziny, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i f tej umowy, przedstawia ważną kartę pobytową lub ważną kartę stałego pobytu.]

<1a. Obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, dokonując zameldowania na pobyt stały, przedstawia ważne zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu albo ważny dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, a członek jego rodziny, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i f tej umowy, przedstawia ważną kartę pobytową lub ważną kartę stałego pobytu.>

2. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 1, dokonujący zameldowania na pobyt stały przedstawia ważny dokument podróży lub inny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo, a cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 2, dokonujący zameldowania na pobyt stały przedstawia ważny dokument podróży oraz ważną kartę stałego pobytu albo ważną kartę pobytową, a gdy brak takiej możliwości – przedstawia inny dokument potwierdzający, że jest on członkiem rodziny obywatela Unii Europejskiej.

3. Cudzoziemiec dokonujący zameldowania się na pobyt czasowy przedstawia wizę, a w przypadku gdy wjazd cudzoziemca nastąpił na podstawie umowy przewidującej zniesienie lub ograniczenie obowiązku posiadania wizy albo cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, 1222 i 1688) lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej – dokument podróży, tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca, kartę pobytu, dokument „zgoda na pobyt tolerowany” albo zezwolenie na pobyt czasowy, zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub decyzję o nadaniu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, udzieleniu w Rzeczypospolitej Polskiej ochrony

uzupełniającej, zgody na pobyt ze względów humanitarnych albo zgody na pobyt tolerowany.

3a. Obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b **<lub d>** Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, dokonując zameldowania się na pobyt czasowy, przedstawia ważne zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu albo ważny dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, a członek jego rodziny, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i f tej umowy, przedstawia ważną kartę pobytową lub ważną kartę stałego pobytu.

Zmiana (dodanie wyrazów) w ust. 3a w art. 43 wejdzie w życie z dn. 1.01.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1301).

4. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 1, dokonujący zameldowania na pobyt czasowy przedstawia ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo, a cudzoziemiec, o którym mowa w art. 41 ust. 2, dokonujący zameldowania na pobyt czasowy przedstawia ważny dokument podróży oraz ważną kartę stałego pobytu lub ważną kartę pobytową, a gdy brak takiej możliwości – przedstawia inny dokument potwierdzający, że jest on członkiem rodziny obywatela Unii Europejskiej.

Art. 44. (uchylony)

Rozdział 6

Udostępnianie danych z rejestru PESEL oraz rejestrów mieszkańców

Art. 45. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze PESEL, umożliwia się wgląd do rejestru w zakresie danych jej dotyczących lub danych dotyczących dziecka pozostającego pod jej władzą rodzicielską. Wgląd następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

1a. Osobie, o której mowa w ust. 1, umożliwia się wgląd do rejestru w zakresie danych dotyczących dziecka pozostającego pod jej władzą rodzicielską, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego z rodziców, które dokonuje wglądu.

1b. Wgląd do rejestru w przypadku, o którym mowa w ust. 1a, wymaga złożenia przez tego z rodziców, które dokonuje wglądu, oświadczenia o pozostawianiu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

1c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1b, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2. Organ gminy prowadzący rejestr mieszkańców, na wniosek zainteresowanej osoby złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, obowiązany jest wydać zaświadczenie zawierające pełny lub częściowy odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w prowadzonym rejestrze mieszkańców.

2a. Dowolny organ gminy, na wniosek złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, obowiązany jest wydać zaświadczenie zawierające pełny lub częściowy odpis danych dotyczących tej osoby przetwarzanych w rejestrze PESEL.

2b. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 2 i 2a, są przekazywane, w zależności od żądania wnioskodawcy, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2 i 2a, może mieć postać wydruku z systemu teleinformatycznego.

4. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze PESEL, umożliwia się pobranie z rejestru PESEL zaświadczenia zawierającego pełny lub częściowy odpis danych przetwarzanych w rejestrze PESEL jej dotyczących lub danych dotyczących dziecka pozostającego pod jej władzą rodzicielską. Pobranie

zaświadczenia następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

5. Zaświadczenie pobrane przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 4, jest opatrywane zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

6. Osobie, o której mowa w ust. 4, umożliwia się pobranie z rejestru PESEL zaświadczenia zawierającego pełny lub częściowy odpis danych przetwarzanych w rejestrze PESEL dotyczących dziecka pozostającego pod jej władzą rodzicielską, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego z rodziców, które pobiera zaświadczenie.

7. Pobranie zaświadczenia w przypadku, o którym mowa w ust. 6, wymaga złożenia przez tego z rodziców, które pobiera zaświadczenie, oświadczenia o pozostawianiu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

8. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Zaświadczenie pobrane przy użyciu usługi, o której mowa w ust. 4, jest nieodpłatne.

Art. 45a. (uchylony)

Art. 45b. (uchylony)

Art. 45c. 1. Osobie, której dane są przetwarzane w rejestrze PESEL, umożliwia się nieodpłatne pobranie informacji o odbiorcach, którym zostały udostępnione dane jej dotyczące lub dane dotyczące dziecka pozostającego pod jej władzą rodzicielską. Pobranie informacji następuje przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest opatrywana zaawansowaną pieczęcią elektroniczną ministra właściwego do spraw informatyzacji opartą na kwalifikowanym certyfikacie pieczęci elektronicznej.

3. Osobie, o której mowa w ust. 1, umożliwia się pobranie informacji o odbiorcach, którym zostały udostępnione z rejestru PESEL dane dziecka pozostającego pod jej władzą rodzicielską, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego z rodziców, które pobiera informację.

4. Pobranie informacji w przypadku, o którym mowa w ust. 3, wymaga złożenia przez tego z rodziców, które pobiera informację, oświadczenia o pozostawianiu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

6. Usługa, o której mowa w ust. 1, umożliwia sprawdzenie udostępnień, które miały miejsce w okresie, o którym mowa w art. 10 ust. 6a.

7. Pobranie informacji, o których mowa w ust. 1, nie obejmuje faktu ujawnienia danych Policji, Straży Granicznej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Ochrony Państwa, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych oraz Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego.

Art. 46. 1. Dane z rejestru PESEL oraz rejestrów mieszkańców w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań udostępnia się następującym podmiotom:

- 1) organom administracji publicznej, sądom i prokuraturze;
- 2) Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Krajowej Administracji Skarbowej, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Ochrony Państwa, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego

Centrum Informacji Kryminalnych, Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego, organom wyborczym i strażom gminnym (miejskim);

- 3) komornikom sądowym – wyłącznie w zakresie niezbędnym do prowadzenia przez nich postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego albo wykonywania postanowienia o zabezpieczeniu spadku lub sporządzania spisu inwentarza;
- 4) (uchylony)
- 5) państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym oraz innym podmiotom – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach;
- 6) Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi, w zakresie danych osób poszukiwanych;
- 7) (uchylony)

2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być udostępnione:

- 1) osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny;
- 2) jednostkom organizacyjnym, w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej, jeżeli po wykorzystaniu dane te zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli ustalić tożsamości osób, których dane dotyczą;
- 3) innym osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą interes faktyczny w otrzymaniu danych, pod warunkiem uzyskania zgody osób, których dane dotyczą;
- 4) podmiotom odpowiedzialnym za system identyfikacji elektronicznej oraz podmiotom wydającym środki identyfikacji elektronicznej w systemie identyfikacji elektronicznej zgodnie z ustawą z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725) w celu wydania środka identyfikacji elektronicznej;
- 5) kwalifikowanym dostawcom usług zaufania świadczącym kwalifikowane usługi podpisu elektronicznego lub kwalifikowaną usługę rejestrowanego doręczenia elektronicznego wpisanym do rejestru, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej.

2a. O zgodę, o której mowa w ust. 2 pkt 3, występuje organ właściwy do udostępnienia danych, wyznaczając termin do udzielenia zgody, nie krótszy niż 7 dni i nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia. Nieudzielenie zgody

w wyznaczonym terminie skutkuje odmową udzielenia zgody na udostępnienie danych.

3. Udostępnienie danych, o których mowa w ust. 1, w celu ich ponownego wykorzystywania przez podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, następuje na wniosek, na zasadach określonych w ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

<Art. 46a. 1. W celu bieżącej weryfikacji danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w rejestrze prowadzonym przez Komendanta Głównego Straży Granicznej i zapewnienia ich zgodności minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje z rejestru PESEL do rejestru prowadzonego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej dane cudzoziemców, z wyjątkiem cudzoziemców posiadających zarejestrowany w rejestrze PESEL status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a lub b, w zakresie:

- 1) nazwiska i imienia (imion);
- 2) daty urodzenia;
- 3) miejsca urodzenia, o ile znajduje się w rejestrze;
- 4) kraju urodzenia;
- 5) płci;
- 6) numeru PESEL;
- 7) obywatelstwa albo statusu bezpaństwowca;
- 8) serii, numeru i daty ważności ważnego dokumentu podróży cudzoziemca lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo;
- 9) statusu cudzoziemca.

2. W przypadku danych dotyczących dzieci minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, poza danymi określonymi w ust. 1, informacje o:

- 1) imionach i nazwiskach rodowych rodziców, o ile znajdują się w rejestrze PESEL;
- 2) numerach PESEL rodziców, o ile znajdują się w rejestrze PESEL.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje z rejestru PESEL do rejestru prowadzonego przez Komendanta Głównego Straży

Dodany art. 46a
wejdzie w życie z
dn. 1.01.2026 r.
(Dz. U. z 2025 r.
poz. 1301).

Granicznej informację o zmianie danych lub usunięciu niezgodności w danych, o których mowa w ust. 1 i 2.>

Art. 47. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2, udostępnia się dane jednostkowe, na ich wniosek złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Dane te są przekazywane w zależności od żądania wnioskodawcy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

1a. W tej samej sprawie wniosek, o którym mowa w ust. 1, może zostać złożony wyłącznie do jednego organu dowolnej gminy.

1b. W przypadku złożenia wniosku na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej podmiot, o którym mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, dołącza dokumenty elektroniczne potwierdzające posiadanie interesu prawnego, utrwalone w postaci elektronicznej, a w razie niemożności ich uzyskania – elektroniczne kopie takich dokumentów, uwierzytelnione przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Organ rozpatrujący wniosek może żądać okazania oryginału dokumentu utrwalonego w postaci papierowej, z którego sporządzono elektroniczną kopię, jeżeli złożona kopia nie pozwala na weryfikację autentyczności oraz integralności lub jeżeli jest to uzasadnione innymi okolicznościami sprawy.

2. Dane jednostkowe udostępnione na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane w innym celu niż wskazany w tym wniosku.

3. Organ rozpatrujący wniosek, o którym mowa w ust. 1, odmawia w drodze decyzji administracyjnej udostępnienia danych jednostkowych, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone w art. 46.

3a. Organ, który otrzymał wniosek w postaci, o której mowa w ust. 1, skierowany przez podmiot zobowiązany na podstawie art. 48 do korzystania z urządzeń teletransmisji danych, odmawia, w drodze postanowienia, wszczęcia postępowania.

4. Przez dane jednostkowe rozumie się informacje uzyskane z rejestrów, o których mowa w art. 3, dotyczące jednej osoby lub imion i nazwisk wszystkich osób zameldowanych pod jednym adresem.

Art. 48. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, dane z rejestru PESEL i rejestru mieszkańców udostępnia się za pomocą urządzeń teletransmisji danych po złożeniu jednorazowego, uproszczonego wniosku i wyrażeniu przez właściwy organ zgody, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, jeżeli spełnią łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają urządzenia lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się pomiędzy uprawnionymi podmiotami a rejestrem PESEL, umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej dane z rejestru, zakres oraz datę ich uzyskania;
- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne właściwe dla przetwarzania danych osobowych, w szczególności uniemożliwiające dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania danych osobowych i wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) uzyskanie danych tą drogą jest uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.

2. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, które nie posiadają decyzji o wyrażeniu zgody na udostępnienie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, dane z rejestru PESEL albo rejestru mieszkańców udostępnia się w sposób określony w art. 47 w liczbie nieprzekraczającej trzystu danych jednostkowych w roku kalendarzowym.

3. Na podstawie danych uzyskanych z rejestru PESEL w sposób określony w ust. 1 podmioty, o których mowa w art. 46 ust. 1, aktualizują dane w prowadzonych przez siebie rejestrach publicznych niezwłocznie po ich uzyskaniu.

Art. 49. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1, udostępnia się za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w drodze weryfikacji, dane zawarte w rejestrze PESEL. Warunkiem udostępniania danych w tym trybie jest złożenie jednorazowego wniosku na piśmie utrwalonym w postaci papierowej opatrzonym własnoręcznym podpisem lub w postaci elektronicznej opatrzonym

kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, oraz spełnienie łącznie warunków określonych w art. 48 ust. 1 i uzyskanie zgody wydanej na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1.

1a. W przypadku złożenia wniosku na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej podmiot dołącza dokumenty elektroniczne potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1–3, utrwalone w postaci elektronicznej, a w razie niemożności ich uzyskania – elektroniczne kopie takich dokumentów, uwierzytelnione przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Organ rozpatrujący wniosek może żądać okazania oryginału dokumentu utrwalonego w postaci papierowej, z którego sporządzono elektroniczną kopię, jeżeli złożona kopia nie pozwala na weryfikację autentyczności oraz integralności lub jeżeli jest to uzasadnione innymi okolicznościami sprawy.

2. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, po wykazaniu interesu faktycznego, udostępnia się, w sposób i na warunkach określonych w ust. 1, dane dotyczące adresu.

2a. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, po wykazaniu interesu faktycznego, udostępnia się, w sposób i na warunkach określonych w ust. 1, dane potwierdzające zgon.

<2aa. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, będącym bankami albo spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi, po wykazaniu interesu faktycznego, udostępnia się, w sposób i na warunkach określonych w ust. 1, dane potwierdzające datę zgonu albo datę znalezienia zwłok.>

Dodany ust. 2aa w art. 49 wejdzie w życie z dn. 29.11.2025 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1191).

2b. Podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 4 i 5, udostępnia się, w sposób i na warunkach określonych w ust. 1, dane obejmujące numer PESEL, datę urodzenia, miejsce urodzenia, płeć, imię (imiona), nazwisko, nazwisko rodowe.

3. Udostępnianie danych w drodze weryfikacji, o której mowa w ust. 1, polega na porównaniu przekazanych danych z danymi zawartymi w rejestrze PESEL. Wynikiem udostępniania danych w tym trybie jest potwierdzenie zgodności przekazanych danych albo raport niezgodności danych.

<Art. 49a. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 17, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, spółdzielczym kasom

Dodany art. 49a wejdzie w życie z dn. 30.06.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1006).

oszczędnościowo-kredytowym, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej, firmom inwestycyjnym, o których mowa w art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 820 i 923), lub towarzystwom funduszy inwestycyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146, 820 i 935), udostępnia się odpłatnie z rejestru PESEL dane o seriach, numerach i datach ważności ważnych dowodów osobistych ich klientów, wydanych na skutek zmiany dowodu osobistego, odpowiednio na warunkach określonych w art. 48 ust. 1 pkt 1 i 2, w celu weryfikacji aktualności i aktualizacji tych danych.

2. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane mogą być udostępniane za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.>

Art. 50. 1. Dane z rejestru PESEL udostępnia:

- 1) minister właściwy do spraw informatyzacji – za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w tym w drodze weryfikacji, oraz jeżeli udostępnienie dotyczy danych jednostkowych dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2;
- 2) organ dowolnej gminy, jeżeli udostępnienie dotyczy danych jednostkowych dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 1 i 2 pkt 1 i 3.

2. Dane z rejestrów mieszkańców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry.

Art. 51. 1. W sprawach o udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, o których mowa w art. 48 ust. 1, właściwy organ:

- 1) udostępnia dane za pomocą urządzeń teletransmisji danych, po spełnieniu warunków określonych w art. 48 ust. 1 – w drodze czynności materialno-technicznej;
- 2) odmawia udostępniania danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, jeżeli nie zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 48 ust. 1, albo

cofa zgodę na ich udostępnianie za pomocą urządzeń teletransmisji danych, jeżeli warunki te przestały być spełniane – w drodze decyzji administracyjnej.

2. W sprawach o udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych w drodze weryfikacji, o których mowa w art. 49, minister właściwy do spraw informatyzacji:

- 1) udostępnia dane w drodze weryfikacji, po spełnieniu warunków określonych w art. 48 ust. 1 oraz *[art. 49 ust. 2 i 2a]* **<art. 49 ust. 2–2aa>** – w drodze czynności materialno-technicznej;
- 2) odmawia udostępniania danych w drodze weryfikacji danych, jeżeli nie zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 48 ust. 1 lub *[art. 49 ust. 2 i 2a]* **<art. 49 ust. 2–2aa>**, albo cofa zgodę na ich udostępnianie w drodze weryfikacji, jeżeli warunki te przestały być spełniane – w drodze decyzji administracyjnej.

3. Decyzja o cofnięciu zgody na udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych w drodze weryfikacji podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 52. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, o którym mowa w art. 47 ust. 1,
- 2) wzór uproszczonego wniosku o udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, o którym mowa w art. 48 ust. 1,
- 3) wzór wniosku o udostępnianie danych z rejestru PESEL, o którym mowa w art. 49 ust. 1,
- 4) tryb uzyskiwania zgody, o której mowa w art. 46 ust. 2 pkt 3 – uwzględniając konieczność wykazania przez podmioty, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, interesu prawnego w uzyskaniu danych jednostkowych w rozumieniu art. 47 ust. 4, lub interesu faktycznego w uzyskaniu danych w drodze weryfikacji w przypadkach, *[o których mowa w art. 49 ust. 2 i 2a]* **<o których mowa w art. 49 ust. 2–2aa>**, oraz warunki, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Art. 53. Udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL następuje:

Zmiany w pkt 1 i 2 w ust. 2 w art. 51 wejdą w życie z dn. 29.11.2025 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1191).

Zmiana w części wspólnej w art. 52 wejdzie w życie z dn. 29.11.2025 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1191).

Nowe brzmienie pkt 2 w art. 53 wejdzie w życie z dn. 30.06.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1006).

1) dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 1, art. 46 ust. 2 pkt 4, oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych – nieodpłatnie;

[2) dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1–3 – odpłatnie.]

<2) dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1–3 i art. 49a ust. 1 – odpłatnie.>

Art. 54. Osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, są zwolnione z opłat w przypadku udostępnienia z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL danych niezbędnych do sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia.

Art. 55. Opłaty pobrane za udostępnienie danych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 56. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

[1) wysokość, sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, a także za udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji, w drodze weryfikacji, o której mowa w art. 49 ust. 1, oraz sposób dokumentowania uiszczenia opłaty,]

Nowe brzmienie pkt 1 i cz. wspólnej w art. 56 wejdzie w życie z dn. 30.06.2026 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1006).

<1) wysokość, sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, za udostępnianie danych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w drodze weryfikacji, o której mowa w art. 49 ust. 1, a także za udostępnianie serii, numeru i daty ważności ważnego dowodu osobistego, o którym mowa w art. 49a ust. 1, oraz sposób dokumentowania uiszczenia opłaty,>

2) sposób obliczania wysokości oraz sposób i terminy uiszczania opłaty za udostępnianie danych podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2, a także sposób dokumentowania uiszczenia opłaty

[– uwzględniając, że wysokość opłaty powinna być zróżnicowana w zależności od sposobu i zakresu udostępniania danych.]

<– mając na uwadze sposób udostępniania danych, a także uwzględniając, że wysokość opłaty powinna być zróżnicowana w zależności od sposobu i zakresu udostępniania danych, a sposób i terminy uiszczania opłat nie powinny

stwarzać nadmiernych obciążeń dla podmiotów występujących o udostępnianie danych.>

Art. 57. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji może przeprowadzać kontrolę podmiotów, które korzystają z dostępu do danych za pomocą udostępniania danych w drodze weryfikacji, w zakresie spełniania przez te podmioty warunków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 lub art. 48 ust. 1.

2. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w miejscach i czasie wykonywania jego zadań, a jeżeli wymaga tego dobro kontroli, również w dniach wolnych od pracy i poza godzinami pracy.

3. Kontrolę przeprowadza upoważniony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji pracownik urzędu obsługującego tego ministra, na podstawie imiennego upoważnienia oraz legitymacji służbowej lub dowodu osobistego.

4. Pracownik, o którym mowa w ust. 3, przeprowadzając kontrolę, może żądać od podmiotu kontrolowanego:

- 1) okazania dokumentów potwierdzających uprawnienie do przetwarzania danych, które przekazał w celu weryfikacji;
- 2) okazania urządzeń służących do teletransmisji danych;
- 3) zapewnienia warunków i środków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodnego dostępu do pomieszczeń.

5. Podmiot kontrolowany w zakresie spełnienia warunków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 lub art. 48 ust. 1, jest obowiązany udostępnić dokumenty i urządzenia, o których mowa w ust. 4, oraz zapewnić warunki i środki niezbędne do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do pomieszczeń.

Art. 58. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb przeprowadzania kontroli korzystania z dostępu do danych za pomocą teletransmisji danych, w drodze weryfikacji,
- 2) wzór upoważnienia do przeprowadzania kontroli,
- 3) wzór protokołu kontroli

– biorąc pod uwagę wymagania, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 i art. 48 ust. 1.

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 59. 1. Cudzoziemiec niebędący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej, który nie dopełnia ciężącego na nim obowiązku meldunkowego, podlega karze grzywny.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do cudzoziemca będącego członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatela Konfederacji Szwajcarskiej.

Art. 60. Postępowania w sprawach, o których mowa w art. 59, prowadzi się na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2024 r. poz. 977 i 1544).

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 61. (pominięty)

Art. 62. (pominięty)

Art. 62a. (uchylony)

Art. 63. (pominięty)

Art. 64. (pominięty)

Art. 65. (pominięty)

Art. 66. (uchylony)

Art. 67. (uchylony)

Art. 68. (pominięty)

Art. 68a. (pominięty)

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 69. Postępowania administracyjne wszczęte na podstawie *ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. poz. 993, z późn. zm.⁴⁾⁵⁾* i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w sprawach indywidualnych o:

- 1) zameldowanie, uchylenie czynności materialno-technicznej zameldowania oraz wymeldowanie, udostępnienie danych ze zbioru PESEL i gminnych zbiorów meldunkowych – prowadzi się na podstawie niniejszej ustawy;
- 2) udostępnienie danych z wojewódzkich zbiorów meldunkowych – umarza się.

Art. 70. 1. Zameldowanie na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 3 miesiące dokonane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 69, zachowuje ważność.

2. (uchylony)

Art. 71. 1. Numer PESEL nadany na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 69, staje się numerem PESEL w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowy zbiór PESEL staje się rejestrem PESEL.

3. Dotychczasowe gminne zbiory meldunkowe stają się odpowiednio rejestrami mieszkańców i rejestrami zamieszkania cudzoziemców.

Art. 72. 1. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o zbiorze PESEL, zbiorze Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), Centralnej Bazie Danych RCI PESEL, centralnej ewidencji PESEL należy przez to rozumieć rejestr PESEL.

2. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o gminnych zbiorach meldunkowych, zbiorach meldunkowych, zbiorach danych stałych mieszkańców, należy przez to rozumieć rejestry mieszkańców.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. poz. 1043, z 2007 r. poz. 125, z 2008 r. poz. 416, 1056, 1198 i 1414, z 2009 r. poz. 120, 306, 595 i 1777, z 2010 r. poz. 1593, z 2011 r. poz. 768 i 1195, z 2012 r. poz. 161, 921 i 1407 oraz z 2013 r. poz. 1650.

⁵⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 marca 2015 r. na podstawie art. 1 pkt 28 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych i ustawy o ewidencji ludności (Dz. U. poz. 768), która weszła w życie z dniem 30 czerwca 2011 r.

Art. 73. Z dniem wejścia w życie ustawy wygasają decyzje o zastrzeżeniu udostępnienia danych osobowych wydane na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 69, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002 r.

Art. 74–79. (uchylone)

Art. 80. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2015 r., z wyjątkiem art. 62, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.